

FOTO: SANDRA APINE, PUBLICITĀTES

◀ **LATVIJAS GRĀMATNIECĪBAI** veltīto izstādi uz EP ēku Strasbūrā atveda deputāte Sandra Kalniete sadarbībā ar Latvijas Nacionālo bibliotēku. Attēlā S. Kalniete kopā ar LNB direktori Dagniju Baltiņu un pasākuma muzikālās noskaņas radītājam - diasporas latviešu ģimeņu kori "Staro".

Pirmās latviešu grāmatas stā

Brīvība domāt, lasīt un rakstīt ir viens no demokrātijas stūrakmeņiem, par kuru būtu jārūpējas arī mūsdienās, jo arī Rietumu pasaulē arvien pieaug mēģinājumi manipulēt ar viedokļiem un ierobežot pieeju grāmatām. Ar tādu atziņu šonedēļ Eiropas Parlamentā (EP) Strasbūrā tika atklāta izstāde, kas veltīta 500 gadiem, kopš iznākusi pirmā grāmata latviešu valodā.

Latvijas Nacionālās bibliotēkas (LNB) ceļojošā izstāde "No 1 grāmatas līdz Gaismas pilij" (From the 1 Book to the Castle of Light) veidota par godu latviešu grāmatniecības piecsimtgadei un lai iepazīstinātu starptautisku auditoriju ar bagātu latviešu kultūras mantojumu, kura pamatā ir rakstīts un drukāts vārds latviešu valodā, Eiropas Parlamentā Strasbūrā. To uz Eiropas Parlamentu aizvedusi EP deputāte Sandra Kalniete sadarbībā ar LNB, un pēc deputātes ielūguma izstādes atklāšanā piedalījās bibliotēku pārstāvji no vairākiem Latvijas novadiem, tostarp Alūksnes novada bibliotēkas direktore Iveta Ozoliņa.

Kāpēc Strasbūra?

Pirmais iespieddarbs latviešu valodā tapis 1525. gadā – tas bija reformācijas laiks Eiropā un, pateicoties Lutera mācības atbalstītājiem Rīgā, latviešu valodā tika iespiesti Livonijai paredzētie luterāņu teksti. Par godu šim notikumam LNB rīkoja pasākumu sēriju, lai izceltu nozīmīgākos procesus, kas virzījuši latviešu valodā rakstītā un iespiestā vārda izplatību. Izstāde EP ir daļa no šo pasākumu cikla.

kumu cikla.

Latvijas Nacionālās bibliotēkas padomniece starptautiskās sadarbības jautājumos Viktorija Piščikova laikrakstam skaidro, ka Strasbūrā ir nozīmīga loma latviešu grāmatniecības vēsturē. "Rīgas un Strasbūras attiecības reformācijas kontekstā 16. gadsimtā bija cieši saistītas ar grāmatu tirdzniecību, ideju apmaiņu un teoloģiskajiem meklējumiem, kas veidoja agrīno protestantisma tiklu Eiropā. Lai gan Mārtiņš Luters darbojās Vitenbergā, Strasbūrā bija viens no nozīmīgākajiem reformācijas centriem Vācijas dienvidrietumos, kur krustojās luterisma un Šveices reformātu idejas. Pēc reformācijas sākuma Rīgā nonāca daudzi Strasbūrā iespiesti izdevumi," viņa stāsta.

Lāčplēsis un Krokodils Dandijs

Arī Sandra Kalniete mediju pārstāvjiem uzsvēra, ka Strasbūra ir fantastiska vieta, kur parādīt lietas, ar kurām mēs lepojamies, jo tur apgrozās tūkstošiem cilvēku no visas Eiropas. "Šāda mēroga izstāde Strasbūrā ļauj arī citiem eirodeputātiem un viesiem saprast, cik dziļas un senas ir mūsu saknes Eiropas kultūrtelpā," teic S. Kalniete.

Izstādes moto ir "No pirmās grāmatas līdz Gaismas pilij", un tās saturs veidots spilgtā, vieglā, asprātīgā veidā, parādot, kā latviešu grāmata satiekas ar citām kultūrām, un aicina apmeklēt Latviju. "Tā ir vieta, kur bibliotēku dēvē par Gaismas pili, kur hokeja izlase izcīna pasaules čempionāta medaļas un kur dzimst pasaules mēroga mūzikas

▲ **AR MUZIKĀLU** dāvanu notikumu Strasbūras varas gaitēnos kuplināja diasporas latviešu ģimeņu koris "Staro", aicinot starptautisko kompāniju dziedāt līdzī.

zvaigznes. Vieta, kur par tradīciju kļūst uzņēmumi ar "vienradža" statusu un kur dziesma un dejas palīdz mazināt stresu; vieta, kur cilvēki stāda Laimes kokus vienkārši tāpēc, ka tas sagādā prieku," iepazīstina izstādi, un drukātais ceļojums var sākties.

Izstādē var uzzināt par nozīmīgiem notikumiem un personībām grāmatniecībā, tostarp Latvijas preses vēsturē, kā arī piedzīvot negaidītas tikšanās ar citām kultūrām un vietām visā pasaulē. Piemēram, lai starptautiska auditorija izprastu, kas latviešu grāmatniecībā ir brāļi Kaudzītes, viņi tiek salīdzināti ar

